



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiae Speculativae Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatae Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. IV. Vtrum diversitas Visionum proximè proveniat à diversitate
Luminis Gloriæ, vel potiùs à determinatione objecti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

naturalis quem beneficio earundem specierum elicit homo, habet similitudinem in modo representandi cum actu fidei supernaturali. Quando ergo species elewantur ad producendum actum supernaturalem, elewantur secundum totam suam proportionem, & non precise ut sunt species talis objecti, præscindendo ab obscuritate & claritate. ergo propter maiorem claritatem elewantur ad clariorem & meliorem actum fidei ænigmaticum.

163. Declarat hoc Cardinalis de Lugo exemplo duorum calamorum, quorum unus sit altero politior; si Deus ambos elevarer ad produciendo characteres aureos supernaturales, ille calamus formaret elegantiores, qui esset politior, quia ex sua naturali figura habet maiorem proportionem ad pulchriores characteres tam naturales quam supernaturales, quia hi essent inter se similes in figura.

CONTROVERSIA IV.

Utrum Diversitas Visionum proximè proveniat à diversitate luminis Gloriæ, vel potius à determinatione objecti.

164. Conveniunt Theologi 1. Intensionem luminis gloriæ commensurari intensionem Gratiæ habitualis, utpote quæ est radix & semen habituum supernaturalium.

165. Conveniunt 2. Intensionem Visionis (si tamen detur vera intensio in Visione beatifica, quæ constet distinctione graduum, quod meo iudicio rectius negatur à Derkennis & Esparza) etiam commensurari intensionem luminis gloriæ: Monet quidem Arriaga, hoc esse intelligendum: *Ceteris paribus*: fieri enim posse existimat, ut propter circumstantias extrinsecas necesse sit visionem esse remissiorem, quàm sit lumen: v. g. si ad aliquis Sancti statum pertineat videre multas creaturas, talis enim, ne excedat alium in sanctitate æqualem, debet remissiùs videre, quàm alter, cui est in intensione luminis æqualis. Mihi tamen hæc exceptio non placet. Nam aliunde quàm à variatione intensionis potest illorum beatitudo ad æqualitatem reduci, v. g. si alter videat cum maiore prædicatorum discretione, vel videat pauciores quidem, sed perfectiores creaturas: vel denique si dicatur, creaturas existentes non videri in Deo tanquam in medio per ipsam Visionem beatificantem, sed per aliam annexam, quæ sit evidentia in ætèrante, & habeat pro motivo formali revelationem Dei evidenter cognitam, prout docet Card. Pallavicinus. 1. p. c. 31. n. 233. Ratio autem à priori est, quia Lumen & Intellectus eliciunt Visionem necessariò, & agunt quantum possunt, nec fatigantur multitudine objectorum, ita ut ab intensione impediuntur, prout contingit in cognitione abstractiva: ergo si in Visione dantur gradus Intensionis, tot gradus producuntur, quot ex natura principij produci possunt, & quidem circa omnia quæ videntur.

166. Conveniunt 3. Aliquam saltem determinationem provenire à lumine gloriæ: quia major vel minor luminis intensio exigit magis minusve perfectam visionem, alioquin frustranea esset major intensio gratiæ & luminis, si non tribuerent maiorem beatitudinem radicalem.

Dubium ergo superest, an lumen gloriæ quod est in S. Petro, ex: gr. sit ex intrinseco prædicato determinatum, ut producat Visionem de his determinatè objectis, cum hac determinatè claritate; verbo, ut videantur in Deo hæc & non aliæ creaturæ: vel potius, an sit ex se indifferens ad has æque ac alias, adeoque ejusdem prorsus rationis in omnibus beatis; sicut habitus Fidei est indifferens ad quamlibet & cujuscunque objecti revelationem, & habitus charitatis est indifferens ad has vel illas creaturas amandas propter Deum, sicque determinatio ultima proveniat à concursu objecti.

167. Cardinalis de Lugo in MS. cum Falso & quibusdam alijs, docet, à lumine gloriæ provenire ultimam determinationem. Alij tamen communius, Arrubal, Martinonius, Comptonius disp. 18. s. 5. n. 5. Quiros disp. 32. s. 2. n. 7. Derkennis c. 11. n. 126. Aldrete l. c. oppositum potius supponunt quàm probant; voluntque ultimam determinationem provenire ab objecto: Deo scilicet, liberè determinante ad videndas has potius quàm illas creaturas.

168. Hæc opinio, in quam magis propendeo, probari potest à paritate aliorum habituum, ut Fidei, Charitatis, aliorumque, qui in hoc differunt ab habitibus acquisitis, quod isti sint limitati ad objectum illorum actuum à quibus generantur; habitus autem infusi sint potius instar potentiarum universalium & determinabilium ab objecto. atqui lumen gloriæ succedit Fidei, quæ evacuat in patria: ergo videtur parem universalitatem habere. Confirmatur ex supra dictis. Quia lumen gloriæ non potest excludere concursum immediatum Dei, qui est objectum Visionis. atqui, quodcumque objecti immediatus concursus, quocumque titulo, est necessarius, tunc connaturalius est, ut ultima determinatio proveniat ab objecto: ergo idem dicendum erit de objecto Visionis Dei.

169. Obijcies. Visio quam beatus accipit ab initio, nunquam per totam æternitatem variatur: ergo si lumen gloriæ haberet virtutem ad visionem aliorum objectorum producendam, illa virtutis amplitudo esset per totam æternitatem otiosa: ergo cum non implicet lumen gloriæ ita determinatum ad hanc speciem visionem eliciendam, rectius dicitur defacto tale produci.

170. R. Cum adversarij fateantur esse possibile lumen gloriæ cum illa amplitudine & indifferentia virtutis, connaturalius est illud defacto produci, ut scilicet objecto reservetur ultima determinatio, quæ connaturalius debetur objecto, quàm principio efficienti.

171. Quod autem illa amplitudo reddatur quoad alias posibles visiones otiosa, provenit ab extrinseco, quod non est inconveniens. Nam

eodem modo redditur otiosa omnipotentia Dei quoad alios mundos possibiles, vi præsentis decreti. Sicut ergo omnipotentia debebat antecederet ad decretum Dei esse amplissima, & tamen necessario restringenda, ita etiam debebat lumen gloriæ esse indifferens, tametsi à libero Dei concursu objectivo esset determinandum, & in æternum restringendum.

CONTROVERSIA V.

Utrum omnis Visio DEI discernat necessario omnia que sunt formaliter in DEO.

172. Certum est. 1. non discerni omnes respectus particulares ad singulas creaturas, formaliter ab invicem distinctos, supponendo pro nunc, quod in Deo existant huiusmodi formales respectus ad singulas creaturas, propter connexionem intrinsecam cum illis. Ratio dabitur infra, quia sic comprehenderetur saltem extensivè Deus. Huiusmodi respectus vocatur Attributa secundaria.

173. Primaria autem attributa Dei sunt, quæ ex suo formali conceptu sunt perfectiones simpliciter Simples, ac per consequens quacunque earum negatâ, tolleretur infinita perfectio Dei, absque eo, quod talis absentia posset refundi in defectum creaturarum. Huiusmodi sunt: Omnipotentia, Immensitas, Æternitas, &c. Secundaria attributa sunt quodammodo Partes Attributorum primariorum, quæ in tantum concipi possunt abesse in Deo, salvo conceptu infinitatis ejus, in quantum huiusmodi absentia conciperetur fundari in defectu creaturæ. v.g. in Deo non datur potentia faciendi chymaram, quæ absentia fundatur in implicancia chymaræ, cum qua stat conceptus omnipotentia, quia stat, Deum posse facere quicquid non involvit contradictionem.

174. Certum est. 2. quod omnes Beati videant omnia attributa primaria Dei, & quod vel vno non viso, non esset visio beatificans, hoc est, perfectè satians, & excludens anxietatem ac desiderium videndi aliquid ampliùs. Neque enim videretur Deus ut est ens infinite perfectum, sed ad summum attributum non visum deducetur ex visis, quod ad beatitudinem non sufficit; nam defacto anxie desideramus videre illas perfectiones, quas per metaphysicas demonstrationes cognoscimus. Pari modo certum est, quod si vna ex Tribus Personis non videretur, non bearet huiusmodi visio; quia semper maneret anxietas videndi quis esset ille suus Amicus, qui secum omnes perfectiones simpliciter simplices communicaret: hæc enim est ipsa Trinitas: quare etiam si Divinæ Personæ non sint perfectiones simpliciter simplices, earum tamen Visio pertinet ad veram satisfactivam beatitudinem. His ex communi Theologorum iudicio suppositis,

175. Quæstio est, possitne per absolutam potentiam dari visio Dei non beatificans, quæ scilicet vnum attributum primarium ab alio, vel vna Per-

sona ab alia, vel essentia à Personis præscindatur, præcisione saltem formali, hoc est, ita ut vi talis visionis possit intellectus vnum attributum affirmare, ignorans vtrum identificetur cum altero, vel certè alterum non affirmare affirmatione intuitivâ.

176. Prima sententia affirmat. Ita Scotista, quibus accedunt ex nostris Salas, Card. de Lugo, Derkennis n. 49. Comptonus d. 19. s. 3. n. 7. & reipsâ P. de Quiros, etsi verbo tenus videri posset negare. Atriaga etiam eousque progressus est, ut admittat Visionem Dei tam confusam, ut ne quidem discernat Deum à creaturis, videndo rationem Entis, non discernendo an sit substantia, & sic de alijs gradibus communibus Deo & creaturis. Secunda negat. Ita plerique, cum tota Thomistarum schola. Suarez, Vasq. Mol. Arrub. Fasolus, Pallav. Esparza. *Itaque in Pharo scient: disp. 13. q. 11.*

177. DICO, repugnare Visionem Dei, quæ non sit beatificans, nec discernat omnia attributa Primaria & Personalia.

178. Omisâ probatione vulgari, desumptâ ex generali ratione Visionis, seu cognitionis intuitivæ, quasi de huius natura sit, discernere omnes formalitates identificatas in objecto, quæ argumentatio meritò ab authoribus primæ sententiæ expeditur; quia manifestè nimium probat, ut patet in visione oculari, non discernente omnia prædicata identificata cum prædicato coloris, & quia inde inferretur, non videri ab vno beato plura attributa secundaria quàm ab alio; hæc inquam probatione rejectâ, sicut & illâ prætemissâ, quam aliqui faciunt ex Jo. 14. Philippe, qui videt me, videt & Patrem meum: vbi Christus addit rationem: quia ego in Patre, & Pater in me est, scilicet per identitatem naturæ; ad quem locum non incommode responderet Derkennis, ex multorum Patrum interpretatione, ibi sermonem esse de Fide, non de Visione: his probationibus omisiss,

179. Probo Conclusionem primò à posteriori. Si enim ejusmodi imperfecta Visio Dei possibilis esset, pariter admittendum esset Meritum tam exigui valoris, & per consequens gradus gratiæ tam exigui & remissus, atque etiam lumen gloriæ, ut ei commensuraretur illa visio tanquam præmium & fructus adequatus & condignus. Sed hoc videtur absurdum. Ergo &c. sequela probatur. Talis enim visio esset ex natura sua æterna, non habens contrarium à quo destrueretur: deinde, cum esset actus supernaturalis, deberet radicari in gratia. Minor etiam probatur. Quilibet enim quantumvis remissa gratia habitualis, ita constituit Amicum Dei, ut inferat reciprocum amorem, & mutuam communicationem bonorum ad satisfactionem. Concilium etiam Tridentinum sess. 6. can. 32. indefinitè pronuntiat, nos bonis operibus mereri vitam æternam.

180. Confirmatur 1. ex suprà dictis. Negatum est, inquam superius, posse ulli creaturæ debitam esse Visionem Dei; huius autem rationem reddunt